

Utskottet for velfærd i Nordens betänkannde över

Sensskader etter seksuelle overgrep i barn- dommen

Förslag

Utskottet for velfærd i Norden föreslår att

Nordiska rådet lägger meddelandet till handlingarna och anser att Rek.
13/2015 for rådets del är slutbehandlad

Bakgrund

Rekommandationen har følgende formulering:

Nordisk råd rekommanderer Nordisk ministerråd

å etablere et nettverk med fokus på voksne med sensskader etter seksuelle overgrep, som består av aktører med solid kompetanse innenfor feltet fra det offentlige, private og frivillig sektor, som skal møtes en gang i året for å stimulere til en nordisk nytteverdi, og en synergi mellom forskning, entreprenørskap, det offentlige samfunn og tredje sektor

å lage en rapport om "Grønlandsmodellen-Rejseholdet", med bagrunnen for modellen, og formidle arbeidsmetoder og igangsatte tiltak og forslag til nødvendige justering for mulige tilpasninger til andre nordiske land

å sette overgrepssproblematikk som omhandler barn og voksne inn på Nordens Velferdssenters ansvarsområde og programutvikling for helse- og sosialområdet i Norden

å utvikle utdanningsprogrammer tilpasset forskjellige yrkesgrupper som arbeider med barn og unge med seksuelle overgrepserfaringer og voksne med sensskader, for å styrke generelle folkehelseprogrammer i Norden

å styrke forskning; grunnforskning, utøvende forskning, excellence forskning i de nordiske institusjonene for å sikre at de politiske beslutningene blir kunnskapsbasert på alle områder med behandling og andre tiltak overfor barn og unge som er utsatt for seksuelle overgrep og voksne med senskade.

Nordiska rådet

Rek. 13/2015/Velfærd
D 2016

Meddelande från Nordiska ministerrådet

Tidigare nummer:

A 1645/velferd

Senfølger etter seksuelle overgrep i barndommen er en kompleks lidelse, som er kendetegnet ved en lang række psykiske og sociale problematikker i voksenlivet. Der er god mulighed for, at de nordiske lande kan lære af hinanden som led i landenes arbejde med løbende at styrke de nationale indsatser på området.

Behandlas i:

Utskottet för välfärd i Norden

J.nr. 15-00114-17

Danmark satte derfor som led i formandskabet for Nordisk Ministerråd i 2015 fokus på emnet gennem afholdelse af et nordisk seminar om senfølger efter seksuelle overgrep den 29.-30. maj 2015 i Ilulissat i Grønland. Seminaret havde deltagelse af fagfolk og eksperter fra Norden og var en udbytterig ramme for udveksling af viden og erfaringer med konkrete indsatser i landene og om målgruppens behov for indsatser.

Nordisk Ministerråd for Social- og Helsepolitik (MR-S) ser positivt på Nordisk Råds forslag om at iværksætte yderligere nordiske indsatser, der kan medvirke til at fremme indsatsen for mennesker med senfølger efter seksuelle overgrep. Indsatsen for målgruppen udføres nationalt, men de nordiske lande og Færøerne, Grønland og Åland kan med fordel gøre brug af hinandens viden og erfaringer på området. MR-S vil i forhold til de konkrete forslag i rekommandationen derfor meddele følgende:

Nordisk Råd foreslår i første at-sats, at der oprettes et netværk med fokus på voksne med senfølger efter seksuelle overgrep med deltagelse af aktører fra den offentlige, private og frivillige sektor. MR-S ser positivt på et styrket nordisk samarbejde om udveksling af viden og erfaringer på området. Embedsmandskomiteen for Social- og Helsepolitik (EK-S) vil derfor i 2016 drøfte, hvordan et styrket nordisk samarbejde på området mest hensigtsmæssigt kan tilrettelægges.

I anden at-sats foreslår Nordisk Råd, at der udarbejdes en rapport om Grønlands rejsehold til mennesker med senfølger efter seksuelle overgrep, samt at erfaringer og arbejdsmetoder med videre herfra formidles. Grønland har etableret et behandlingstilbud på området i form af et rejsehold, der rejser rundt i landet og tilbyder anonym gruppe- og individuel behandling til voksne over 18 år, psykoedukation for fagfolk, borgere og pårørende, opkvalificerende kurser om senfølger for lokale fagfolk samt etablering af lokale, tværfaglige netværk. MR-S finder, at erfaringerne fra Grønlands initiativ vil være væsentlige at formidle i et kommende nordisk samarbejde på feltet, så erfaringerne herfra kan gøre nytte i andre sammenhænge i Norden. Hvordan erfaringerne bedst formidles, kan der tages stilling til i det fremadrettede samarbejde på området.

Nordisk Råd foreslår i tredje at-sats at sætte overgrebsproblematik som omhandler børn og voksne ind på Nordens Velfærdscenters ansvarsområde og i programudvikling for sundheds- og socialområdet i Norden. Nordens Velfærdscenter (NVC) har gennemført og gennemfører en række initiativer om børn og unge, herunder om inklusion af udsatte børn og unge, men NVC har ikke projekter, der specifikt fokuserer på overgrebsproblematikker. Det vil være naturligt, at NVC i relevant omfang understøtter et nordisk samarbejde vedrørende senfølger efter seksuelle overgrep, og EK-S kan således løbende vurdere, om der skal gives opdrag til NVC om konkrete initiativer på området.

Nordisk Råd foreslår i fjerde at-sats Nordisk Ministerråd at udvikle uddannelsesprogrammer tilpasset forskellige faggrupper, som arbejder med børn og unge, der har været udsat for seksuelle overgrep, og med voksne med senfølger. MR-S finder, at efteruddannelsesindsatsen på området

mest hensigtsmæssigt varetages i landene, herunder også den løbende udvikling af kompetenceudviklende tilbud til faggrupper, der arbejder med disse målgrupper. Men et nordisk samarbejde om senfølger af seksuelle overgreb vil kunne anvendes til at udveksle erfaringer i denne sammenhæng.

Nordiska rådet

Endelig foreslår Nordisk Råd, at Nordisk Ministerråd styrker forskningen på området, herunder de nordiske institutioners forskning. Bestyrelsen for NordForsk tager løbende stilling til nye forskningsinitiativer på velfærdsområdet i forbindelse med det nordiske forskningsprogram for sundhed og velfærd, som har som målsætning at bidrage til landenes arbejde ved at finde løsninger på samfunds- og folkesundhedsudfordringer gennem fremragende forskning. Et styrket samarbejde mellem de nordiske lande om udveksling af viden og erfaringer på området vil være et relevant udgangspunkt for en løbende dialog mellem landene om, hvorvidt der er behov for at iværksætte et nordisk forskningsprojekt vedrørende senfølger for seksuelle overgreb. Dette vil i givet fald kunne foreslås NordForsks bestyrelse.

Rek. 13/2015/Velfærd
D 2016

Tidigare nummer:
A 1645/velferd

Behandlas i:
Utskottet för välfärd i Norden

J.nr. 15-00114-17

MR-S anser på baggrund af ovenstående rekommandationen som opfyldt.

Udvalgets synspunkter

Utskottet för välfärd i Norden ser att Nordiska ministerrådet tar problematiken kring följdskador efter sexuella övergrepp i barndomen på stort allvar.

Utskottet välkomnar att Nordiska ministerrådet ser positivt på förslaget att stärka det nordiska samarbetet med utbyte av kunskap och erfarenheter på området och att man ska diskutera närmare hur man kan tillrätalägga samarbetet.

Utskottet är eniga med Nordiska ministerrådet om vikten av att förmedla de värdefulla erfarenheterna från Grönlands specialistgrupp och följer med intresse upp kring hur detta kommer att utformas framöver.

Vidare är det positivt att notera att Nordiska ministerrådet överväger att ge Nordens välfärdscenter i uppdrag att understödja ett nordiskt samarbete om följdskador efter sexuella övergrepp med konkreta projekt.

Utskottet för välfärd i Norden accepterar Nordiska ministerrådets syn att kompetensutveckling inom området bäst tillgodoses på nationell nivå, men stödjer att man på nordisk nivå kan stödja detta nationella arbete genom att förmedla och utbyta erfarenheter kring detta.

Avslutningsvis välkomnar utskottet Nordiska ministerrådets öppenhet till att föreslå NordForsks styrelse att främja ett starkt forskningsinitiativ på området.

Utskottet för välfärd i Norden kan därmed anse rekommandationen för besvarad.

Oslo, 19 april 2016

André N. Skjelstad (V)

Arja Juvonen (saf)

Bengt Morten Wenstøb (H)

Bente Stein Mathisen (H), ordförande

Cassandra Sundin (SD)

Christian Juhl (EL)

Jenis av Rana (Mfl.)

Karen J. Klint (S)

Kåre Simensen (A)

Lennart Axelsson (S)

Mikael Staffas (Lib)

Rikard Larsson (S)

Sivert Haugen Bjørnstad (FrP)

Nordiska rådet

Rek. 13/2015/Velfærd
D 2016

Tidigare nummer:
A 1645/velferd

Behandlas i:
Utskottet för välfärd i Norden

J.nr. 15-00114-17